

**Sjukhusstyrelse Ystad
verksamhetsberättelse för
perioden jan-aug 2023**

Innehållsförteckning

Förord förvaltningschef.....	3
Inledning.....	4
1. Övergripande mål: Bättre liv och hälsa för fler.....	7
2. Övergripande mål: Tillgänglighet och kvalitet.....	10
3. Övergripande mål: Hållbar utveckling i hela Skåne.....	20
4. Övergripande mål: Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet...	21
5. Övergripande mål: Långsiktigt stark ekonomi.....	28
Produktion.....	32

Förord förvaltningschef

Det känns som det var igår som jag skrev årsberättelsen. Det brukar vara ett tecken på att det har varit en intensiv period och/eller att det är roligt det vi gör. Jag skulle vilja säga båda delarna. Det har varit en intensiv vår med ett flertal positiva händelser men även stora utmaningar i verksamheten.

Under våren har jag än en gång sett prov på den kraft vi har här på lasarettet när vi arbetar tillsammans och tänker utanför boxen. Vi arbetar fortfarande med att hantera och göra det bästa av den mycket utmanande bemanningssituationen. Avsaknaden av resurser påverkar hela lasarettets möjligheter att erbjuda en hög tillgänglighet. Patienterna behöver oss samtidigt som vi behöver säkerställa våra medarbetares arbetsmiljö och möjlighet till återhämtning.

I maj hade vi vår första magnetdag. Att ta del av allt fantastiskt arbete som pågår gör mig verkligen stolt. Och på samma tema, vi har startat upp Styrgrupp omvårdnad i år. Det är ett viktigt forum för omvårdnadsfrågor, här är vi dessutom unika, i alla fall i Skåne. Vi har även satsat ännu mer på kompetensutveckling och utbildningsuppdraget genom att utveckla vår Utbildningsenhet. Det är viktigt att studerande och handledare får ett bra stöd i en ibland pressad vardag – studenterna är vår framtid. Lika viktigt är att vi satsar på kompetensutveckling. För om man känner sig trygg, säker och lagom utmanad på jobbet så trivs man oftast bättre.

Precis före sommaren fick vi resultat på vårt projekt mobilt team basonkologi. Det är nu ett år sedan vi startade projektet och en patientenkät visar 97,1 procent i patientnöjdhet. Ett utav många trevligt kvitton på vår verksamhet och ytterligare en del som vi kan vara stolta över.

Vi har äntligen fått till ett medicinplan och kirurgplan vilket ger oss nya förutsättningar att jobba inom de olika specialiteterna. Jag tror mycket på närheten som skapas i och med flytten. Vi skapar nya möjligheter hur vården ska organiseras, hur vi ska bryta exitspiralen och mycket mera.

Under året har vi även varit föremål för en regional översyn. Det jag tar med mig därifrån är bland annat att de förändringar vi har gjort är rätt väg att gå. Vi ska fortsätta ta initiativ, våga testa nytt men också backa om något inte faller väl ut för oss.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till er alla för ert engagemang under årets gång. Den samlade kraften, förmågan att ställa om och finna lösningar för att klara hantera vårt stora uppdrag är enastående. Jag kan inte nog uttrycka hur tacksam och stolt jag är över det fantastiska arbete ni alla gör. Er insats gör all skillnad! Jag vill givetvis även rikta ett stort tack till vår nya sjukhusstyrelse och alla personalorganisationer för allt stöd, samarbete och givande samtal under året som vi har haft tillsammans. Det är en stor förmån att få arbeta tillsammans med er alla.

Med de allra bästa hälsningar,

Thomas Persson
Förvaltningschef

Inledning

Lasarettet i Ystad (LiY) bedriver akut- och planerad hälso- och sjukvård, förlossningsvård och neonatala samvårdsplatser samt specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. På lasarettet finns akutmottagning för barn och vuxna, vårdavdelningar samt mottagningar inom flertalet medicinska specialiteter såsom ortopedi, kirurgi, urologi, gynekologi, öron-näsa-hals, barn- och ungdomsmedicin, neurologi, njurmedicin, lungmedicin, gastroenterologi, geriatrik, internmedicin och kardiologi. I anslutning till akutmottagningen finns en öppenvårdsenhet för patienter med en beräknad vårdtid <24 h.

Sjukhuset bedriver både akut och elektiv operationsverksamhet. Det finns en minnesmottagning, dialysavdelning, akutvårdsavdelning och intensivvårdsplatser samt rehabiliteringsverksamhet. Det bedrivs specialistmödravård, ultraljud och vardagstraumatologisk sjukvård.

Genom våra mobila sjukhusteam bedrivs viss vård i hemmet. På lasarettet finns utbildningsverksamhet för samtliga vårdprofessioner och forskningsverksamhet. Lasarettet har en coloncancerprofil och är ett av de sjukhus som genomför flest coloncanceroperationer i Sverige. Sjukhusstyrelse Ystad ansvarar också för barnmedicinsk verksamhet i Trelleborg.

Året som gått – viktiga händelser

- Utifrån den fastställda politiska organisationen har Lasarettet i Ystad blivit en egen förvaltning och en anpassning av den administrativa strukturen har genomförts.
- På uppdrag av regiondirektören har en extern översyn gjorts av Lasarettet i Ystad. I rapporten konstateras att det inte finns några snabba lösningar på dagens utmaningar med bland annat rekrytering av medarbetare. Målet med översynen var även att få fram förslag som bidrar till att säkra tillgången till god och likvärdig sjukvård för befolkningen i sydöstra Skåne.
- Under våren har kösatsningar genomförts inom områdena gynekologi, öron-näs-hals, urologi, ortopedi samt cystoskopi. Vidare har lasarettet fortsatt att avlasta Sus med ingrepp inom benign gynekologi. Under första delen av året samordnades öronpatienter och SVF-koloskopier från Sus till Lasarettet i Ystad.
- Från april månad har lasarettet påbörjat en utfasning av dyra bemanningslösningar, utfasningen har inletts på Medicinavdelningen. Parallellt arbetar hela Region Skåne med motsvarande omställningsarbete.
- Lasarettet i Ystad är först ut efter Sus sjukhus att införa kompetens- och tjänstemodell (tidigare kallad Core curriculum) för specialistsjuksköterskor på operation och anestesi. Utvecklingsprogram är även framtaget för allmänsjuksköterskor och arbete pågår med att slutföra utvecklingsprogrammet för barnmorskor på lasarettet.
- Lasarettet i Ystad har beslutat att inrätta en lokal delprojektorganisation för att hjälpa verksamheterna att implementera kompetens- och tjänstemodeller lokalt samt säkerställa validering, kvalitet och uppföljning inom förvaltningen. Den lokala delprojektorganisationen är lasarettets länk till regionalt programkontor för implementering av Region Skånes kompetens- och tjänstemodell.
- Ett stort arbete pågår för anpassning till EU:s nya arbetstidsbestämmelser avseende dygnsvila. De nya reglerna träder i kraft den 1 oktober 2023 och omfattar alla medarbetare.

- Lasarettet har arbetat vidare med de tre pågående ärenden enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen som överlämnats till Arbetsmiljöverket i slutet av 2021 samt 2022. Berörda enheter är Medicinavdelningen (2021), Kirurgavdelningen (2022) och Akutmottagningen för vuxna (2022).
- Akutflödena för 2023 är nu uppe på de nivåer som de var före pandemin, stundtals ännu högre. Antalet ”övernattare” på Akutmottagningen för vuxna samt utlokaliserade patienter ökar åter igen vilket är en effekt av bekymmersamt vårdplatsläge inom framför allt de medicinska specialiteterna.
- Ett nytt arbetssätt prövas på Akutmottagningen med triageläkare som ska möta/- och bedöma patienter som kommer gående till akutmottagningen. Syftet är att säkerställa att patienterna får vård på rätt vårdnivå. Arbetet bedrivs enligt modell utvecklad på Helsingborgs lasarett. Triageläkare kommer finnas på akutmottagningen som första instans mellan klockan 12.00-22.00 varje dag, när inflödet är som störst.
- Mobilt team för basenkologi som startade sommaren 2022 har fortsatt att vidareutvecklas. Vikten av uppsökande verksamhet på avdelningar inom sjukhusen, frånvaro av remisstvång och god kännedom om möjliga insatser i hemmet inom slutenvård är framgångsfaktorer. Verksamheten uppvisar mycket bra resultat i patientenkäter, men också att det är en uppskattad vårdform för medarbetarna där man upplever mobil vård som effektiv.
- De goda erfarenheterna från mobilt team basenkologi har resulterat i att lasarettet startat upp ännu ett team, Mobilt team akut Ystad. Det nya teamet ger insatser i hemmet till personer med progressiva kroniska sjukdomar som KOL och hjärtsvikt, patienter med infektionstillstånd och sköra multisjuka äldre. Hembesöken görs veckans alla dagar. Projektet utvärderas efter projektavslut den sista november.
- Lasarettet har fått fortsatta innovationsmedel för att vidareutveckla dagmedicinsk behandlingsmottagning som startades upp under 2022. Syftet är att förbättra patientflödet, undvika inläggningar och erbjuda patienter rätt vård på rätt vårdnivå. En ytterligare tänkbar utveckling är att den dagmedicinska behandlingsmottagningen ska kunna omhänderta patienter i närområdet som annars åker till Lund och Malmö.
- Lasarettet i Ystad har fortsatt utveckla arbetet med omhändertagande av patienter som söker vård ofta och/eller återinskrivs inom 30 dagar, så kallade mångsökare. Projektet går under namnet ”Fokuspatienter”. Det handlar om att identifiera förbättringar samt ge förslag på ändrade rutiner och arbetssätt, både inom sjukhuset och mellan vårdgivare. Ett flertal lärdomar har visat på vikten av fortsatt arbete med Fokuspatienter.
- Sjukhusledningen beslutade redan under 2022 att lasarettet ska arbeta enligt ”Magnetmodellen”. Målet är att skapa förutsättningar för omvårdnad av högsta kvalitet, evidensbaserade arbetssätt, interprofessionellt teamarbete samt att stärka sjuksköterskors mandat och professionsutveckling. Detta ger i sin tur god rekrytering av sjuksköterskor och minskad personalrörlighet, kompetensutveckling, rätt antal sjuksköterskor med rätt kompetens kopplat till verksamhetens behov, ökad patientsäkerhet samt ökad kvalitet på vården. Lasarettet har nu även inlett ett samarbete med The Verran Professional Governance Team i USA gällande att översätta deras instrument till svenska förhållanden och ett samarbete med University of Colorado Hospital för erfarenhetsutbyte.
- Lasarettet i Ystad har inrättat en lasarettsovergripande styrgrupp för omvårdnad och professionsråd på enhetsnivå på lasarettet. Styrgrupp omvårdnad är jämställd med den medicinska ledningsgruppen och de övriga styrgrupperna. Ledningsstrukturen har sitt

ursprung i begreppet ”professional governance”, ett område som är grundat i forskning och en central del på magnetsjukhus.

- I syfte att öka kvaliteten på AT-verksamheten vid Lasarettet i Ystad har ett kvalitetsledningssystem implementerats för AT-verksamheten till lasarettets övriga uppföljningssystem. Utöver att ge unga läkare en bra introduktion till läkaryrket genom att erbjuda en AT av högsta kvalitet, bedöms uppföljningssystemet ha ett betydande värde i att säkerställa lasarettets framtida läkarförsörjning.
- Lasarettet i Ystad har inrättat en förstärkt medicinsk ledningsgrupp med fokus på vårdplatsituationen från och med 1 april. Syfte är att intensifiera såväl det kortsiktiga som strategiskt långsiktiga arbetet med fokus på patientflöden, kvalitet, omvårdnad och patientsäkerhet. Utöver lasarettets interna representanter deltar även representanter för Närsjukhus Simrishamn, kommunerna i sydost samt primärvård från offentliga och privata vårdcentraler.
- Lasarettet har under 2022 deltagit i ett utvecklingsprojekt i samarbete med RISE (Research Institutes of Sweden, Sveriges forskningsinstitut) och GPCC (Centrum för personcentrerad vård, Göteborg). Syftet var att testa en certifieringsprocess för personcentrerad vård. Lasarettets utsedda enhet, Minnesmottagningen, var den enda enhet som var med i projektet och granskades som blev godkänd. Lasarettet använder nu vår förvärvade kunskap i det fortsatta arbetet med personcentrerad vård.
- Lasarettets gemensamma Utbildningsenhet som bildades 2022 har fortsatt att vidareutvecklas. Fokus under våren har varit att starta upp intern kompetensutveckling för alla medarbetarna på lasarettet.
- Ombyggnationer, lokalanpassningar och omflyttningar har genomförts under verksamhetsperioden. Bland annat har ett gemensamt våningsplan tillskapats där alla vårdplatser inom verksamhetsområdet medicin samlokaliseras. Syftet med förändringen är att ytterligare optimera verksamheten samt möjliggöra och anpassa nya arbetssätt utifrån medicinska panorama och omställning till nära vård. Därutöver har lasarettet arbetat vidare med förslag till åtgärder för en ombyggnation av akutmottagningen för både barn och vuxna, omflyttning av cytostatikamottagningen och ett flertal andra angelägna förändringar.

Verksamhetsförändringar/-övergångar (om det är aktuellt)

➤ Externa verksamhetsförändringar 2023

Verksamhet	Tidpunkt	Antal anställda	Uppdragsförändring (Mkr)
Utvecklings av baskologi i nära vård	2023		8,5 Mkr
Utveckling av cancervården	2023		2,1 Mkr
Dagmedicinsk behandlingsenhet	2023		3,5 Mkr (Utvecklings- och innovationsmedel)

➤ **Interna verksamhetsförändringar 2023**

Verksamhet	Tidpunkt	Antal anställda	Uppdragsförändring (Mkr)
Mobilt team akut Ystad	2023-04-03 – 2023-11-30		Intern omstrukturering av slutenvård till öppenvård

Framtidens hälsosystem och vårdens omställning

Lasarettet i Ystad jobbar ständigt med att förflytta sig mot framtidens hälsosystem. Pågående projekt såsom arbetet med att införa magnetmodellens strukturer, nya digitala lösningar, utveckling av vård i hemmet samt insatser för ett mer effektivt akutflöde och nya arbetssätt för att säkerställa rätt vårdnivå innebär alla aktiviteter i omställningen av den nära vården och utgör en del i arbetet mot framtidens hälsosystem.

Samtliga insatser beskrivs mer utförligt under respektive mål nedan.

1. Övergripande mål: Bättre liv och hälsa för fler

Sektor hälso- och sjukvård

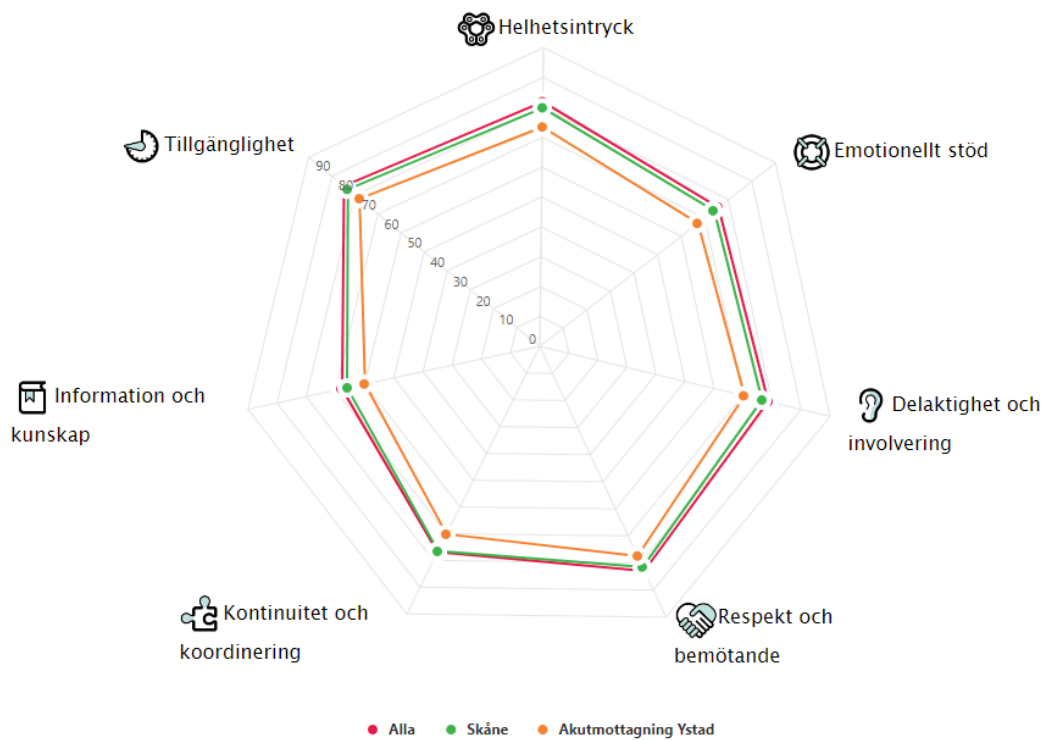
Högt förtroende för god och jämlik vård

Som en del i arbetet med att förbättra vården tas patienters synpunkter och upplevelser av vården tillvara bland annat genom den nationella patientenkäten som samordnas av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Mätningarna genomförs vartannat år inom följande områden: Primärvård, Specialiserad somatisk vård, Specialiserad psykiatrisk vård och Akutmottagningar. Under våren kunde respektive verksamhet inom slutenvård och öppenvården ta del av resultatet från undersökningarna 2021. En låg svarsfrekvens medför att vissa verksamheter inte får ta del av något resultat för sin egen enhet.

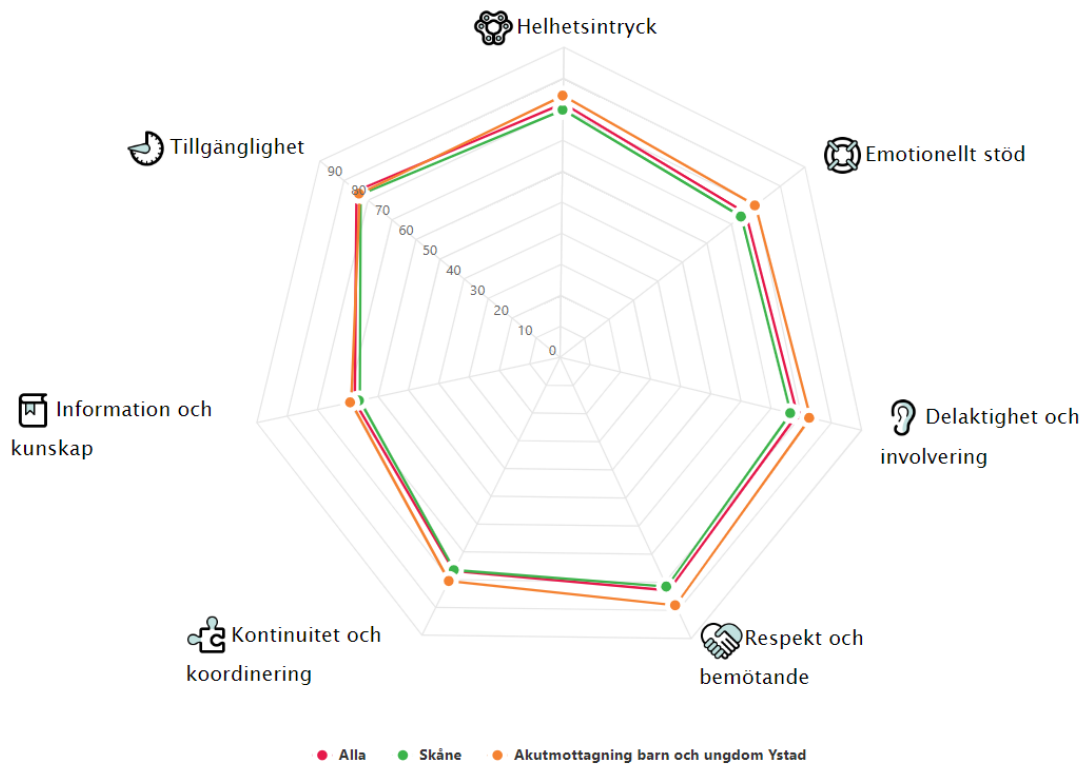
Därutöver samlar vissa verksamheter in synpunkter från patienter genom dialog eller egna enkäter.

- **Befolkningens uppfattning och Patienternas upplevelse av hälso- och sjukvård ska förbättras**

Under hösten 2022 skickades den nationella patientenkäten ut till patienter som besökt akutmottagningar i Sverige.

Resultatet gällande akutmottagningen för vuxna visar på fortsatta utmaningar inom flera områden. Helhetsintrycket ligger på 73,4 jämfört med 81,9 som genomsnitt i Sverige.

Barnakuten på Lasarettet i Ystad ligger väl till i jämförelse med andra akutmottagningar (både vuxen- och barn) i Skåne och övriga landet, över medelvärdet för både Region Skåne och nationellt. I jämförelse med övriga barnakuter i Skåne ligger Ystad i topp vad gäller ”Delaktighet och involvering” samt ”Respekt och bemötande” och i övriga områden runt medelvärdet. En orsak till att barnakuten i Ystad ligger så väl till i ”Delaktighet och involvering” samt ”Respekt och bemötande” beror troligtvis på att verksamheten dagligen lyfter just bemötandefrågor, både till varandra och patienter och deras anhöriga. Verksamheten har också haft en extra satsning i dessa frågor med föreläsare i ämnet. Samtliga medarbetare har, eller kommer inom kort, genomgå den webbaserade utbildningen i personcentrerad vård i Lärportalen.

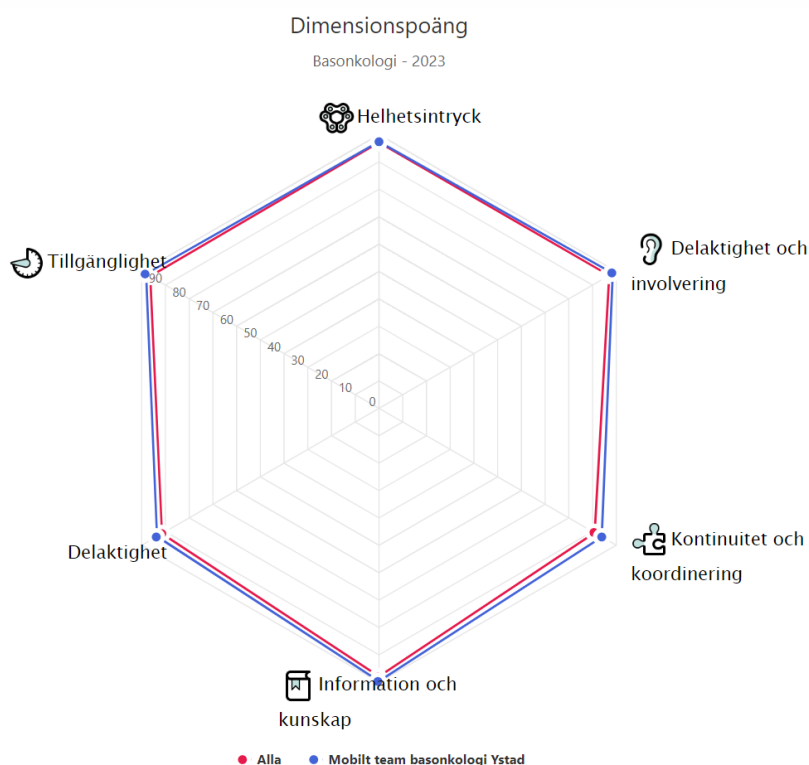
Resultat inom området ”Information och kunskap” var tillskillnad från övriga områden något lägre, som en åtgärd arbetar verksamheten med att ta fram bättre informationsblad till familjen. Välkommet är när den regionala insamlingen, sammanställningen och uppdateringen av patientinformation som pågår blir klar.

Två viktiga grundpelare för allt arbetet inom barnsjukvården på Lasarettet i Ystad är NOBAB samt Barnkonventionen. NOBAB står för barns och ungas rättigheter och behov inom hälso- och sjukvård, information om detta ges till patienter och vårdnadshavare på barn- och ungdomsavdelningen via informationspärm. Att ständigt arbeta utifrån NOBAB och Barnkonventionen, bedömer verksamheten, leder till en förbättrad vård och en förbättrad uppfattning av hälso- och sjukvården hos våra patienter och deras anhöriga.

Verksamheten inväntar den webbaserade utbildningen i barnkonventionen som ska skapas regionalt. Denna planeras att samtliga medarbetare ska genomföra.

Samtliga basonekologiska patienter som tar del av insatser av det mobila teamet får en enkät hemskickad. De patienter som är återkommande erhåller enbart en enkät. Resultaten redovisas för medarbetarna, dels via mejl, dels på månadsmöte, vilket ger möjlighet till diskussion och utveckling av arbetssätt.

Resultaten visar stor nöjdhet hos patienterna, se enkätsvar nedan som avser perioden mars-juni 2023.

Förvaltningen genomför minst en gång per termin VO-dialoger med verksamhetsområdenas ledningsgrupper. Sedan våren 2022 har verksamhetsområdena bjudit in en patient till dialogmötena som fått delge sina upplevelser av sjukvården. Förhoppningen är att detta kan vara ett led i öka både patientsäkerhet och förbättra befolkningens uppfattning och patienternas upplevelse av hälso- och sjukvården.

Som en del i arbetet med införandet av magnetmodellens strukturer har de fyra enheter som påbörjat arbetet genomfört patientenkäter för att inhämta patienternas upplevelse av hälso- och sjukvården. Resultaten används som underlag i verksamheternas utveckling av vården.

2. Övergripande mål: Tillgänglighet och kvalitet

Sektor hälso- och sjukvård

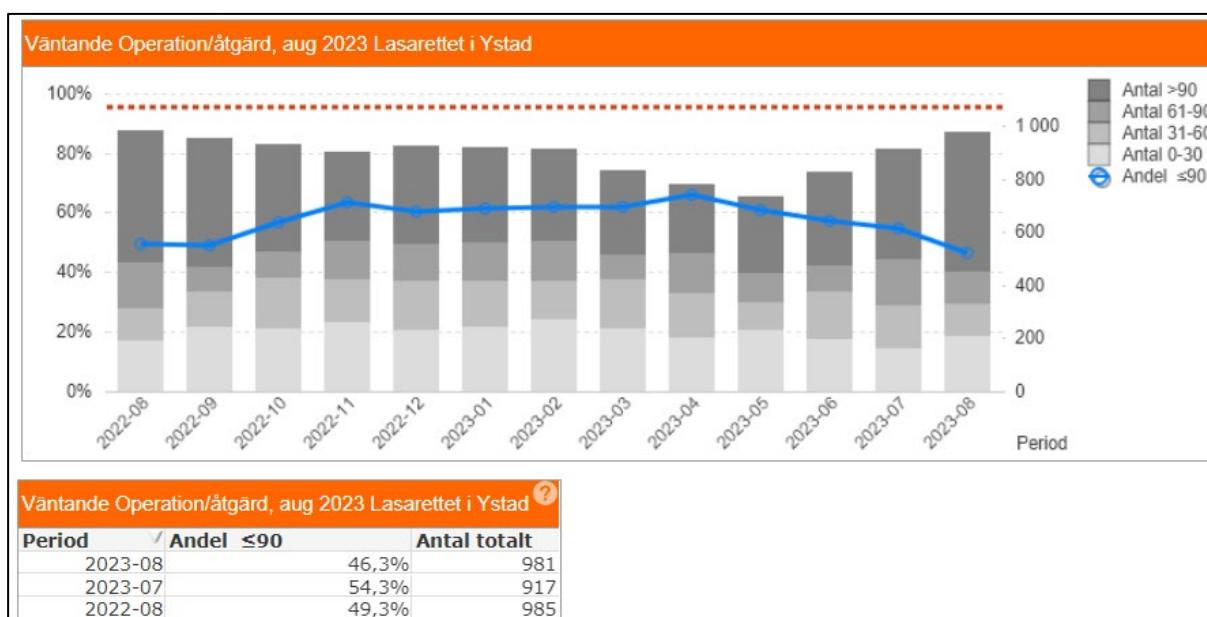
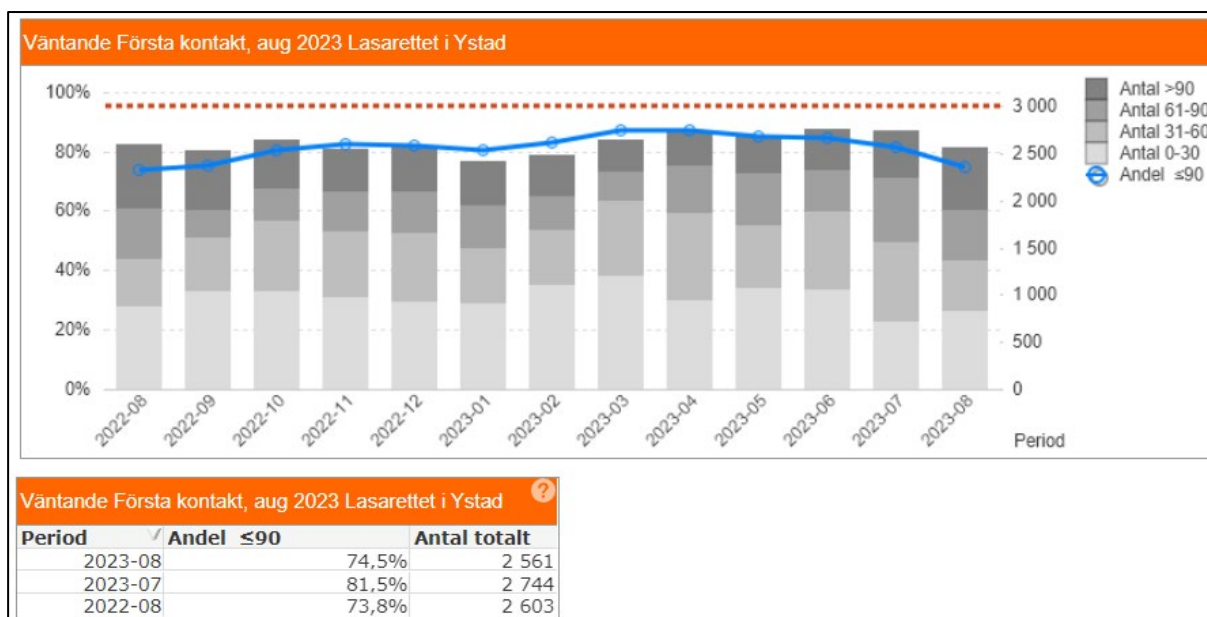
God tillgänglighet

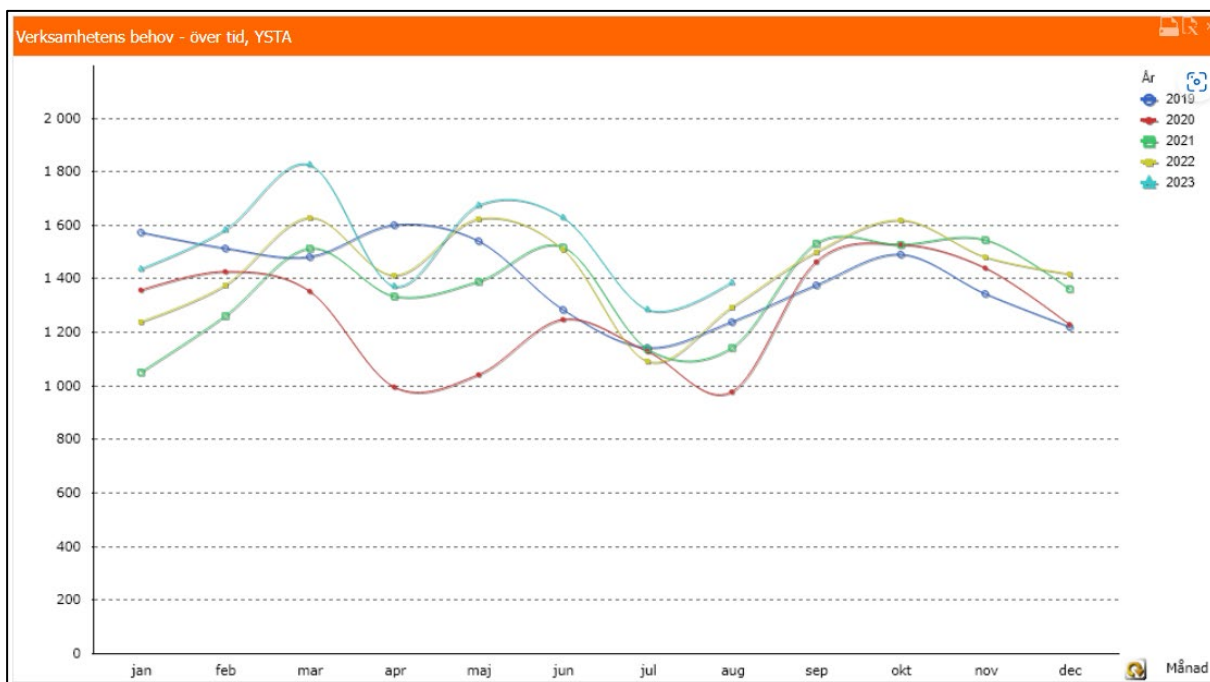
Remissinflödet fortsätter öka jämfört med föregående år och tillgänglighetsarbetet är högt prioriterat inom alla verksamhetsområden. Arbetet fortsätter inom olika områden för att nå en bättre tillgänglighet, alltid med patienten i fokus så att det är den medicinska prioriteringen som ligger till grund för planering och bokningar. Exempel på förbättringsområden där arbete

fortgår är översyn av schema och lokaldisponering, registreringar, aktiv remissgranskning, kallelser och ombokningar, återremittering till primärvård efter första besök samt distanskontakter. Ett aktivt arbete pågår inom verksamheterna med kontinuerliga dialoger mellan verksamhetschef, medarbetare och tillgänglighetskoordinator. Prognosen är att tillgängligheten kommer förbättras under hösten då vidtagna åtgärder förväntas ge effekt.

➤ **Följsamhet till vårdgarantin**

Tillgänglighetskurvan når inte mållinjen, men tillgängligheten är bättre nu jämfört med augusti föregående år när det gäller första besök. Väntande till operation/åtgärd har en lägre tillgänglighet och långväntarna ökar i antal.

➤ **Öka tillgänglighet till specialistvård avseende besök samt operation/åtgärd**

Under hösten förväntas tillgängligheten förbättras då planerade åtgärder/förändringar bör ge effekt för mottagningsverksamheten. Bättre bemanning, optimerad schemaläggning och lokaldisponering bör ge en kapacitet som bättre motsvarar det ständigt ökade remissinflödet. En bättre bemanning inom operationsverksamheten bör ge en ökad kapacitet och således en förbättrad tillgänglighet för operation/åtgärd.

➤ **Effektivt omhändertagande av patienter som söker akutsjukvård**

Under året initierades ett nytt arbetssätt med rehabpersonal på akutmottagningen vilket möjliggör att patientens funktionsförmåga bedöms i ett tidigare skede i vårdprocessen och till en vidareutveckling av samverkan med kommunen kring behov av insatser i hemmet vilket bidrar till en smidigare hemgångsprocess.

I syfte att undvika att patienter läggs in på vårdavdelning införde lasarettet sedan i början av året subakuta mottagningstider, dvs patienter som besöker akutmottagningen kan erbjudas tid på specialistmottagning inom 24 h.

För att säkerställa att patienten omhändertas på rätt vårdnivå och för att förbättra tillgängligheten till akutmottagningen har lasarettet under sommaren ökat den medicinska kompetensen i triaget.

Arbetet med fokuspatienter, dvs. förbättra omhändertagandet av patienter som söker vård ofta och/eller återinskrivs inom 30 dagar, fortlöper. Under första halvåret har 25 fokuspatienter identifierats, dvs. patienter som sökt vård på akutmottagningen 3-4ggr/månad med samma besvär. Med ett nära samarbete med berörd vårdcentral och kommun kan en bättre planerad vård med individuella lösningar utifrån ett helhetsperspektiv åstadkommas.

Säker hälso- och sjukvård

Som en del av anpassningen av den nya förvaltningsstrukturen har Lasarettet i Ystad under året upprättat ett eget ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Här i tydliggörs grundförutsättningarna för styrning och ledning samt hur det systematiska kvalitetsarbetet är uppbyggt.

Som ett led i att arbeta med patientsäkerhetsfrågor på ett systematiskt övergripande plan har Lasarettet i Ystad fattat beslut om att använda Socialstyrelsens analysverktyg (verktyg för stärkt patientsäkerhet i regioner) med utgångspunkt från den nationella handlingsplanen för patientsäkerhet.

➤ Minska överbeläggning, utlokalisering samt överflyttning av intensivvårdspatienter.

Vårdplatsbristen, framför allt på medicinavdelningarna gör att antalet utlokaliserade patienter är fortsatt högt. Nedgången i antalet överbeläggningar speglar enheternas begränsade möjlighet till överbeläggning. Till viss del har inläggningsbehovet minskat med omställning av akutflödet och kortare vårdtider. Dock ses med regelbundenhet inskrivningsklara patienter med alltför lång vistelsetid på akutmottagningen, en annan form av överbeläggning. Samtidigt har ledtider till läkarbedömning <1h, vistelsetid på akuten <4h och väntan på inläggning efter inskrivning <2h förbättrats något.

Överflyttning av intensivvårdspatient till annan enhet är i det närmaste aldrig aktuellt vid Lasarettet i Ystad förutom vid enstaka tillfällen till högre vårdnivå inom intensivvård.

➤ Ökad säkerhet i läkemedelsanvändningen

Lasarettet i Ystad har under många år framgångsrikt arbetat med läkemedelsgenomgångar och läkemedelsavstämningar med stöd av farmaceuter och antalet är ungefär samma som tidigare. Farmaceuterna är knutna till de olika enheterna vilket möjliggör ett nära dagligt samarbete med både sjuksköterskor och läkare i patientteamet samt patient. Lasarettet har tagit initiativ till gemensam workshops om förbättring av Mina planer och utskrivningsprocessen med primärvård och kommun där även rätt läkemedelslista ingår.

➤ Minska onödig antibiotikaförskrivning

Läkargrupperna har stöd i ordination av rätt antibiotika genom tillgängliga riktlinjer och infektionskonsult. Förskrivning av penicillin vid luftvägsinfektion hos barn och bredspektrum antibiotika vid urinvägsinfektion ligger fortsatt högre än måltalen vilket troligen beskriver de allvarigare infektionerna som behandlas vid lasarettet.

Hygiensjuksköterskorna närvarar en gång i veckan vid olika hygienaktiviteter på Lasarettet i Ystad samt utför hygienrond återkommande med 18 månaders mellanrum.

Samarbetet med vårdhygien och Smittskydd Skåne intensifierades då ett VRE-utbrott (vancomycinresistenta enterokocker) identifierades under våren inom en slutenvårdsenhet. Ett omfattande smittspårningsarbete och en genomgång av behövliga hygienåtgärder av samtliga enheter har påbörjats samt uppdaterad hygienutbildning till medarbetarna. Ingen ytterligare patient smittades efter identifiering av det första fallet vilket visar att insatserna varit värdefulla.

God och nära vård. Nära vård med primärvård som nav

Lasarettet i Ystad har ett välfungerande samarbete med primärvård och specialiserad vård i sydöstra Skåne och regelbundna dialogmöten i syfte att vidareutveckla den nära vården och hitta former för bästa omhändertagandet av patienterna.

Som en del i utvecklingen av den nära vården har lasarettet fortsatt utveckla nya arbetssätt med patientens bästa i fokus såsom mobila team, arbetet med fokuspatienter, subakuta mottagningstider, dagmedicinsk behandlingsenhet och rehabpersonal på akutmottagningen.

Flertalet av förändringarna har fått en positiv påverkan på patientflödet såväl på akutmottagningen som inom slutenvården.

- **Implementera handlingsplaner för god och nära vård. I enlighet med Överenskommelse om en god och nära vård**

Samverkan

Samverkan med primärvård (offentlig och privat), Capio Närsjukhuset Simrishamn och kommuner sker i sedan tidigare etablerade mötesformer som delregionalt möte och samverkansgrupp med medicinskt ansvariga sjuksköterskor. Samverkan mellan Lasarettet i Ystad och Capio Närsjukhuset Simrishamn utvecklas ständigt för att tillsammans kunna erbjuda en god och säker samt effektiv slutenvård.

Inför och under sommaren har kort avstämningsmöte veckovis hållits för att tillsammans hantera händelser i akutvården som påverkar vårdplatsituationen. Ett specifikt möte mellan medicinskt ansvariga har också initierats.

Akutvård

På akutmottagningen noteras patientfall där patienten hade fått ett bättre och enklare omhändertagande inom primärvården alternativt fått ett subakutbesök på specialistmottagning. Dessa fall är underlag för dialog internt i verksamheterna och i samverkansforum för lämpliga åtgärder för ett bättre primärt omhändertagande av patienten. Rehabmedarbetare finns på akutmottagningen som stöd för patienten vad gäller hjälpmedel och kommunkontakt för att undvika onödig slutenvård.

Tillgänglig specialistvård

Patienterna ska få sin vård tillfredsställd på rätt vårdnivå. Mottagningar har uppdaterat kriterier för specialiståterbesök enligt specifika riktlinjer. Subakuta mottagningstider finns tillgängliga för patienter som inte behöver komma akut. Specialistvårdskonsulter för primärvårdens läkare har förenklats under dag- och kvällstid.

Vård i hemmet

Mobila team ska kunna erbjuda vård i patientens hem. Hemrehab är i gång och utvecklingsarbetet och kompetensöverföring i samverkan med primärvård och kommun fortgår. Lasarettets mobila team för specialistvård ses över med tanke på samverkan med den planerade primärvårdsdrivna mobila verksamheten. Vårdformen kräver patient- och närståendemedverkan och utformas individuellt för att kunna erbjuda en säker vård och trygghet. Denna vårdforms arbetssätt utgår från en gemensam helhetssyn av patientens omvårdnadsbehov, medicinska åtgärder och sociala insatser.

Personcentrerad vård

Personcentrerad vård ingår som arbetssätt både i omvårdnadskonceptet i magnetmodellen och i de personcentrerade sammanhållna vårdförloppen (PSVF). Minnesmottagningens arbetssätt fick stort erkännande när dom deltog i ett utvecklingsprojekt i samarbete med RISE (Research Institutes of Sweden, Sveriges forskningsinstitut) och GPCC (Centrum för personcentrerad vård vid Göteborgs universitet) under hösten 2022. Minnesmottagningen är nu en förbild i utvecklingsarbetet för andra enheter på lasarettet.

Patientkontrakt är etablerat i SVF cancer.

Jämlik vård

Den nya kunskapsorganisationen med flera personcentrerade sammanhållna vårdförlopp (PSVF) börjar nu nå ut i verksamheterna för att bidra till jämlik vård. Just nu förbereds implementering av PSVF TIA/stroke på lasarettet. PSVF beskriver ett strukturerat och standardiserat teamarbete där vårdens olika professioner samarbetar tillsammans med patienten i den vård som ska erbjudas.

➤ **Implementering av utvecklad basonekologisk verksamhet**

Som en del i utvecklingen av den basonekologiska verksamhet i den nära vården startades ett pilotprojekt upp i augusti 2022 där Lasarettet i Ystad deltar tillsammans med Centralsjukhuset i Kristianstad och verksamhetsområdet Hematologi-Onkologi-Strålningsfysik på Sus. Syftet är att skapa en ny struktur i hela Region Skåne för omhändertagande av patienter vid komplikationer till onkologisk behandling och att omhändertagande av andra medicinska behov för patienter med cancerbehandling säkerställs med tydliga kontaktvägar för patienten dagtid som jourtid. En ökad samverkan mellan specialiserad vård, primärvård och kommunal vård och omsorg ska också uppnås.

Uppbyggnaden har skett i två steg; steg 1 innebar att inskrivna patienter på sjukhuset kunde skrivas ut tidigare med stöd av det mobila teamet. Steg 2 som togs kring årsskiftet innebär att bedömningar utförs i hemmet för att undvika att patienter hänvisas till akutmottagning och blir inlagda. Teamet har sedan start tom vecka 33 2023 utfört över 770 hembesök och haft totalt 106 enskilda patienter.

Bemanningen består av fem sjuksköterskor, två läkare på deltid och en enhetschef. Teamet är tillgängligt alla dagar i veckan. Kl. 07 – 21 vardagar och 08 - 18 helger. Teamets närvaro på vårdplatsmöten och enheternas dagliga pulsronder är en viktig del för att identifiera patienter som kan vara lämpliga för att bli inskrivna i det mobila teamet.

Nationellt vårdprogram akut onkologi finns tillgängligt, dock krävs fler utbildningsinsatser framför allt inom primärvården och på akutmottagningar för att vårdprogrammet ska kunna implementeras fullt ut. Likaså finns kontaktvägar för regional onkologisk konsultation dagtid och jourtid med vägledning för att underlätta omhändertagandet lokalt.

- **Genomföra projekt för att utveckla ett nytt arbetssätt med närsjukvårdsteam i Landskrona¹ i samverkan med berörda parter. Parter ska skapa och utvärdera en modell som är möjlig att använda över hela Skåne vid lyckat utfall.**

Lasarettet har utifrån den ansträngda situationen på akutmottagningarna och stora bristen på vårdplatser startat ytterligare ett mobilt team i april 2023 för patienter med andra diagnoser, även detta som ett komplement till besök på akutmottagningen och/eller inläggning på en vårdavdelning. Det är framför allt patienter med infektioner med behov av intravenösa antibiotika, kronisk obstruktiv lungsjukdom, hjärt- och njursvikt och mångsökande på akutmottagningen. Totalt har 141 hembesök utförts hos 43 unika patienter.

En regional utredning som tar ett helhetsgrepp kring den mobila vården har utförts. Uppdraget innebär att samordna existerande insatser så som ambulanser, sjuktransporter, psykiatriambulanser och hemsjukvårdsbilar samt att skala upp lokala projekt kring mobil vård och sjukvård i hemmet.

- **Fortsätta öppna upp de fastställda vårdplatserna.**

Arbete pågår med att på olika sätt kunna rekrytera och behålla medarbetare och att hitta en balans i uppbyggnaden av lasarettets enheter relaterat till behovet av fler vårdplatser. Lasarettet har de senaste åren infört ett flertal förändringar som fått positiv påverkan på patientflödet, t.ex. infört mobila team, subakuta tider på specialistmottagningar, upprättat en dagmedicinska mottagningsenhet och anställt rehabpersonal på akutmottagningen. Därutöver har antalet telefonkonsultationer ökat och primärvård och specialistvård har regelbundna avstämningar kring det gemensamma patientflödet. Som en följd av insatserna har andelen inläggningar sjunkit och medelvårdtiderna för medicinpatienter förkortats.

Uppfattningen är att både patienter och medarbetare blir mer nöjda när lasarettet har möjlighet att erbjuda patienter alternativa vårdformer och undvika hänvisning till akutmottagning och slutenvård.

- **Arbetet med att patienter digitalt ska kunna boka in sina tider efter remiss och bedömda åtgärder på samma sätt på jämförbara mottagningar ska fortsätta i ökad takt.**

Flera enheter arbetar aktivt med att öka möjligheterna för patienter att boka sina tider digitalt. Lasarettet har en övergripande verksamhetsutvecklare som stöttar enheterna i införandet.

Barn- och ungdomsmottagningen i Ystad och Trelleborg har under 2022 arbetat aktivt med att öka utbudet av tjänster på 1177.se och patienter kan nu om- och avboka sitt återbesök digitalt, förutsatt att det inte är ett teambesök där flera vårdgivare är inbokade. När det gäller nybesök efter remiss bokas besöken inte in av patienten själv utan av medicinsk sekreterare efter medicinsk prioritet. Tiderna som är nybesök kan ej om- och avbokas digitalt, utan endast efter kontakt med mottagningen, då det annars påverkar mottagningens möjlighet att hålla vårdgarantin utifrån den medicinska prioriteten. Teknik och till viss del logistik hindrar i dagsläget ytterligare framfart i frågan. Önskvärt hade varit om bokningssystemet skickade en

---

¹ Av Regionstyrelsens beslut § 110 2023-05-23 följer att projektet utvidgats till att omfatta ett team nordost utgående från ASIH Kristianstad och ett team sydost utgående från ASIH i Ystad. Samverkan ska ske med berörda sjukhus, ASIH Hässleholm, vårdcentraler och andra aktörer i närområdet.

avisering till vårdgivaren om patienten bokar om flera gånger eller om patientens tid inte blir inom den medicinska prioriteringen som getts vid remissgranskningen.

Innan årsskiftet kommer Öron-Näsa-Hals mottagningen erbjuda patienter som kommer för ny utprovning av CPAP att boka sin tid via öppen kallelse. Logopedmottagningen har tagit fram en plan för uppstarten att införa öppen kallelse för röstpatienter.

Ett aktivt arbete med förberedelser såsom schemaöversyn pågår inom urologimottagningen, kirurgimottagningen och ortopedimottagningen för att senare under hösten kunna erbjuda patienter att boka tid själv digitalt.

Högkvalitativ cancervård i hela Skåne

För att uppnå en jämlik, tillgänglig och högkvalitativ cancervård för patienter i behov av vård ska verksamheter i Region Skåne samarbeta för fortsatt utveckling i enlighet med den regionala cancerplanen och nationella riktlinjer. Både regionalt och nationellt ses en försämrad tillgänglighet inom cancervården.

Regionövergripande pågår flera viktiga projekt utifrån den regionala handlingsplanen varav några avslutats och övergått i drift under året medan en del är pågående. Lasarettet i Ystad är involverade i varierande omfattning genom representation i en del projekt- och styrgrupper. Basonkologi i nära vård (Lasarettet i Ystad är en av piloterna), multidisciplinär konferens, ärftlig cancer, lymfödembehandling, fortsatt utveckling av de standardiserade vårdförloppen och införandet av Min vårdplan 1177.se utgör några av projekten.

Innovationsmedel har tilldelats för att bygga upp ett digitalt cancerrehabiliteringsteam - Cancerrehabilitering Skåne Online, vilket syftar till att tillgängliggöra interdisciplinär cancerrehabilitering regionövergripande och utgör en resurs tillgänglig både för patienter inom specialiserad cancervård och primärvård och som kompletterande verksamhet till annan cancerrehabilitering.

➤ Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp (SVF)

Standardiserat vårdförlopp, SVF, är ett nationellt arbetssätt som ska garantera patienter likvärdig och jämlik utredning och behandling vid misstanke om cancer oavsett var man söker vård. Syftet med SVF är att minska onödig väntan och ovisshet för patienten. Alla SVF startar med en välgrundad misstanke om cancer och tiden från välgrundad misstanke till start av behandling ska mätas på samma sätt nationellt.

Den nationella målsättningen är att minst 70 procent av cancerpatienterna ska utredas enligt SVF (inklusionsmålet), detta mål behöver uppnås för att erhålla nationella cancermedel. Första halvåret 2023 har 78 procent av patienterna i Region Skåne ingått i SVF. Det pågår ett kvalitetssäkringsarbete, med hjälp av RCC (Regionalt cancercentrum), avseende validering av SVF buksarkom och neuroendokrina buktumörer som har låg inklusionsgrad i Region Skåne.

För en fortsatt positiv utveckling av de standardiserade vårdförloppen med sikte på högre måluppfyllelse pågår en kontinuerlig dialog med verksamheterna och processteamerna. Målsättning är att cancersamordnare har årliga möten med de lokala teamen och berörda chefer för processgenomgång, analys av SVF-resultat och eventuella utmaningar samt framtagande av åtgärdsplaner. Det hölls ett dialogmöte i mars på ledningsnivå där

förvaltningschef, verksamhetschefer, chefläkare, chefsjuksköterska, lokala patientprocessledare och representanter från primärvård, diagnostik, patologi och palliativ vård deltog. Cancersamordnare ingår i Sus processägargrupp för cancer som representant för Lasarettet i Ystad.

Det behövs tillförlitliga registrerade data som möjliggör en kvalitetssäker process för att planera, följa upp och vidta åtgärder för hög tillgänglighet och kvalitet inom cancervården. Koordinatorfunktion finns för alla SVF där utredning och behandling sker, lasarettet har 10 SVF-koordinatorer. Under våren 2023 anordnades en regionövergripande dag för SVF-koordinatorer med bland annat handledning i Qlickview-applikationen med syfte att regelbundet kvalitetsgranska SVF-flöden och stimulera till ökad användning av SVF statistik. Inom flera vårdprocesser krävs en aktiv överlämning för identifiering/registrering i tid och det har ett stort värde att samla alla tillsammans. Det finns en regionövergripande rutin för en aktiv överlämning till SVF-koordinatorer. Cancersamordnare och förvaltningsövergripande SVF-koordinator sammankallar till lokala koordinatorsmöten vid behov.

Det startas utredningar inom 24 SVF på Lasarettet i Ystad. Förloppen startar i Ystad, men ansvar för förloppet beror på om förloppet kan avslutas före mätpunkten ”start av behandling”. Flest utredningar startas inom SVF prostata, urinblåsa och tjocktarm. Det finns ett stort antal ärenden som avslutas innan start av behandling till exempel SVF urinblåsa och tjock- och ändtarmscancer. Detta beror på att kriterierna för att ingå i ett SVF initialt gäller för många patienter, därefter kan cancer i många fall uteslutas. I dessa fall så startas och avslutas förloppet/utredningen i Ystad. I de fall patienterna i stället uppfyller kriterierna för onkologisk eller till viss del kirurgisk behandling flyttas förloppet vidare till Sus.

Totalt har det startats 721 SVF-utredningar under perioden januari – juli, detta är en minskning med 44 jämfört med samma period 2022. Minskningen är fram för allt inom SVF tjock- och ändtarmscancer samt lungcancer som i de flesta fall utreds i Lund sedan våren 2022 eftersom det inte finns någon lungläkare som är lokal patientprocessledare i Ystad. Rekrytering av lungläkare hoppas bli klar under 2023.

Det nationella ledtidsmålet innebär att 80 procent av patienterna ska erhålla behandling inom stipulerad ledtid. Under pandemiåren sågs en förbättring, sannolikt till följd av färre inkommande remisser. Dock ses nu en tillbakagång, Lasarettet i Ystad har för perioden 19 procent måluppfyllelse (22 procent 2022 och 40 procent 2021 jämfört med samma period).

I flertalet av förloppen startas inte behandling på Lasarettet i Ystad. I de SVF där lasarettet har ett större antal patienter och till stor del själva ansvarar för utredning och behandling (cancer i prostata, urinblåsa och tjocktarm) har framför allt måluppfyllelse försämrats. Inom SVF tjocktarmscancer har ledtiden till start av behandling ökat något vilket förklaras av längre väntetid till operation. I de urologiska förloppen ses en större ökning även i antalet dagar vilket kommer att analyseras under tidig höst.

Antalet behandlingsstarter är 178 vilket är en minskning med drygt 50 jämfört med 2022 vilka huvuddelen är inom lung-, prostata- och tjock- och ändtarmscancer. Väntetid till operation är relativt oförändrad, 15 procent måluppfyllelse jämfört med 19 procent 2022. Tillgänglighet till endoskopiska undersökningar och bild och funktion är i Ystad relativt god. Ledtiden till strålbehandling har kortats något, från 24 procent måluppfyllelse 2022 till 31 procent 2023. Kontaktsjuksköterska, tidig cancerrehabbedömning och Min vårdplan 1177.se bidrar till en sammanhållen vårdkedja där vårdtagaren ges möjligheter att vara delaktighet. Lasarettet i

Ystad har sedan många år tillbaka en väl fungerande kontaktsjuksköterskeorganisation, det finns totalt 18 kontaktsjuksköterskor. Andelen cancerpatienter som har erhållit en kontaktsjuksköterska är 85 procent vilket är mycket värdefullt för patienterna. Även tidig cancerrehabbedömning utförs i stor utsträckning och ligger på 74 procent.

Cancersamordnare sammankallar till lokala kontaktsjuksköterskemöten två gånger per år, i maj hölls ett där även den fysioterapeut i rehabteamet som arbetar med cancerrehabilitering deltog. Koordinator för bäckencancerrehabilitering och regional patientprocessledare för cancerrehabilitering med inriktning primärvård bjöds in och fokus var bedömning av rehabbehov, rehab/omvårdnadsinsatser, aktiv överlämning samt bäckencancerrehabilitering.

Samtliga patienter ska erbjudas en vårdplan. Nationellt har det beslutats att detta ska erbjudas via 1177. Uppföljning av implementering och följsamhet till användandet av Min vårdplan sker regelbundet. Implementeringen av Min vårdplan 1177.se fortskrider enligt plan i takt med att vårdplanerna publiceras. Lasarettet i Ystad har av totalt 3981 startade vårdplaner i Skåne, startat drygt 670 inom sju olika diagnoser, framför allt inom urologi och kirurgi.

Nivåstrukturering och profilering

Arbetet med nivåstrukturering har framför allt skett genom utökade uppdrag inom ortopedi som tillföll lasarettet under förra året. Det ena uppdraget omfattar handleds-, arm- och fotledsoperationer och har fallit väl ut under året, det andra uppdraget avser akuta höftfrakturer vilket kom i gång i slutet av året 2022 efter att den nya dygnssambulansen i Trelleborg startat upp.

Lasarettet för en dialog med Skånes universitetssjukhus gällande både barnmedicin och barnkirurgi. Därutöver förs även diskussioner gällande planerade kejsarsnitt, elektiva trauman (ortopedi), benign gynekologisk kirurgi samt hematuriutredningar (urologi), samtliga i syfte att förbättra tillgängligheten för regionens invånare. Under årets första hälft har lasarettet tagit emot ett ökat antal SVF-koloskopier, framför allt från Sus.

Lasarettet har en coloncancerprofil och är ett av de sjukhus som genomför flest coloncanceroperationer i Sverige. Majoriteten av operationerna genomförs med titthål. Arbetet följer de standardiserade vårdförloppen och samtliga patienter tas upp på tumörkonferens. Lasarettet har mycket bra resultat i det nationella kvalitetsregistret med korta vårdtider och få komplikationer. Framgångsfaktorerna är ett bra samarbete inom teamet, bra samarbete med röntgen och ett stort stöd av koordinator.

3. Övergripande mål: Hållbar utveckling i hela Skåne

Sektor hälso- och sjukvård

Digitalisering

Under första delen av 2023 har Lasarettet i Ystad fortsatt ta steg framåt mot en mer digital vardag för patienter och medarbetare. Flertalet mottagningar har nu infört mobil självcheckning för patienterna och det finns även mottagningar som kopplat upp sig mot CallGuide för att förbättra sin tillgänglighet.

Under våren har förberedelser för införandet av bland annat Taligenkänning (TiK), Medanet och eLab genomförts. Medanet införs efterhand på varje verksamhetsområde medan TiK och eLab kommer vara delar i förberedelser inför SDV. En plan för införandet av eLab tas fram under hösten.

Första delen av året har präglats av stora förberedelser inför SDV som är Region Skånes största digitaliseringsresa. Arbetet med anpassad vårdgivarstruktur och invertering av IT-utrustning är delar som påbörjats och fortsätter under hösten.

- **Digitala tjänster ska fortsatt utvecklas och införas i hälso- och sjukvården och goda erfarenheter, avseende användningen av e-tjänsterna på 1177.se och digital vård under pandemin, ska tillvaratas**

Vad gäller 1177 har ett stort arbete gjorts utifrån beslutet Standardisering av e-tjänster på 1177. Det planeras även för att införa e-tjänsten ”kontakta mig” inom alla enheter, även slutenvård. I höst planerar flera enheter införa ”öppen kallelse”.

INDIKATOR	IDNR	MÅLNIVÅ	UTFALL 2023	UTFALL 2022	UTFALL 2021
Antal avslutade ärenden i e-tjänster på 1177.se	ID0281	-	9 671 (230101–230731)	19 001	15 660
Antal konton e-tjänster på 1177.se*	ID0282	-	1 316 026 (230811)	1 294 797	1 260 530
Antal invånare som loggat in första gången i Journalen*	ID0283	-	48 697 (230101–230731)	116 210	181 586
Antal ny-, av- och ombokning i Tidbok Online (ej personalvaccination och vaccinationsmottagning covid-19)	ID0284	-	763 (230101–230731)	1 647	1 510

*Regionala siffror

4. Övergripande mål: Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

Region Skånes attraktivitet som arbetsgivare har avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens idag och framöver. Att vara en attraktiv arbetsgivare med en professionell verksamhet innebär att ständigt arbeta för att skapa en attraktiv arbetsplats, stödja medarbetarutveckling och använda kompetensen rätt.

Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av Region Skånes stora utmaningar. En genomtänkt strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att klara framtidens uppdrag. Bedömningen är att dagens och framtidens utbildningsvolymerna inte kommer räcka till för att säkerställa tillgången på rätt kompetens. Förändringar behövs av såväl arbetssätt som kompetensstruktur för att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

➤ Bemanning av verksamheten

Bemanningsarbetet är generellt sätt utmanande inom hälso- och sjukvården på grund av flertalet bristkompetenser på den nationella arbetsmarknaden. Rekryteringssvårigheter och långvarig resursbrist inom flera yrkeskategorier påverkar negativt, främst inom slutenvården och mest påtaglig är vakansläget för sjuksköterskor. Som en effekt av bristen på sjuksköterskor har uppbemanning av extra undersköterskor gjorts under vissa perioder. Under sommarperioden har exempelvis kirurgi- och urologiavdelningen anställt ett antal sjuksköterskestudenter (termin fem) som stöd till ordinarie sjuksköterskor, vilket har upplevts mycket positivt och avgörande för bemanningen och belastningen. Inom akutmottagningen har förändrat arbetssätt och förändrad bemanning i teamen genomförts på grund av för få sjuksköterskor i grundbemanningen. Därutöver har projekten fokuspatienter, projekt basenkologi i hemmet och dagmedicinsk öppenvårdstider hjälpt till och varit ett alternativ till inläggning.

Sommarmånaderna är särskilt utmanande då också befolkningsantalet i sydöstra Skåne ökar och ger ett högre söktryck på sjukvården. Lärdomar från tidigare sommarperiod är att ha en robust arbetsledningsstruktur samtliga veckor, att än mer samarbeta över enheterna och mellan yrkesprofessionerna för att säkerställa patientflöden och patientomhändertagande. Utöver själva bemanningsarbetet är det av stor vikt att arbetssätt, rutiner och interna/externa kontaktvägar är tydliga och välkända när bemanningen inte är helt i fas. Lasarettets veckovisa information under vår och sommar har varit uppskattat av medarbetarna.

Lasarettet är fortsatt i behov av inhyrd kompetens inom slutenvård och operationsverksamheten. Främst sjuksköterskor och till viss del läkare för att tillgodose tillgänglighet och patientomhändertagande, om än i mindre omfattning än under motsvarande period 2022. Lasarettets BB/förlossning har under hela året inklusive sommarmånaderna kunnat bemannas och upprätthållas tack vara en grundbemanning i balans. Det samma gäller för lasarettets öppenvårdsenheter och mottagningar.

➤ **Utvecklingen av anställningsvolym – månadsavlönade**

Antalet månadsavlönade uppgår för perioden januari - augusti till 983, vilket är en ökning med 1,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Antalsmässigt är det en förändring som motsvarar plus 14 månadsavlönade.

Beslutade och vakanta chefstjänster, verksamhetutvecklare samt resurser inom Utbildningsenheten har rekryterats under året samt fyra handläggare har överförts från Skånes universitetssjukhus efter beslut om egen förvaltning. Administratörer har rekryterats till den patientnära vården för att avlasta chefer och chefsstöd.

Andelen undersköterskor ökar med 14 månadsavlönade. Inom huvudgruppen sjuksköterskor finns ett fortsatt rekryteringsbehov utifrån grundbemanningen.

	2308	Förändr. mot fg.år	Diff %
Administratörer	24	4	20,0%
Administratörer, vård	67	-6	-8,2%
Arbeterapeuter	11	1	10,0%
Barnmorskor	46	5	12,2%
Biomedicinska analytiker	8	-2	-20,0%
Dietister	3	0	0,0%
Fysioterapeuter	18	2	12,5%
Handläggare	11	4	57,1%
Kurativt och socialt	6	-2	-25,0%
Ledningsarbete	41	5	13,9%
Logopedier	9	-1	-10,0%
Läkare icke specialistkompetenta	100	-3	-2,9%
Läkare specialistkompetenta	87	4	4,8%
Psykologer	1	0	0,0%
Sjuksköterskor	242	-11	-4,3%
Skola	3	1	50,0%
Tekniker	1	0	0,0%
Undersköterskor, skötare m.fl.	304	14	4,8%
Övr. specialiteter inom hälso- och ...	1	0	0,0%
Övrigt rehabiliteringsarbete	0	-1	-100,0%
Totalt månadsavlönade:	983	14	1,4%

➤ **Utveckling av personalrörlighet**

Personalrörlighet omfattar intern rörlighet inom Region Skåne, extern rörlighet samt pensionsavgång. Personalrörligheten sett till helåret 2022 uppgick till 15,5 procent vilket kan ställas i relation till 7,4 procent som avser januari – augusti 2023. Utifrån tidigare analyser är det yrkeskategorierna undersköterska, och allmän sjuksköterska som under åren 2021 och 2022 påvisat högst andel rörlighet. Tidigare analys visar att yrkesgrupperna i stor utsträckning är boende i de närliggande kommunerna och rörligheten både intern och extern följer samma mönster.

Attraktiv arbetsplats

Region Skånes arbetsplatser ska vara trygga och säkra för såväl medarbetare som alla som befinner sig i någon av Region Skånes verksamheter. En attraktiv arbetsplats med god arbetsmiljö är en av de avgörande förutsättningarna för att möta kompetensutmaningen.

➤ Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro

4,8% 6,0%

Den totala andelen sjukfrånvaro för perioden januari - augusti uppgår till 4,8 procent, vilket kan jämföras med 6,0 procent föregående år och motsvarande period. För åldersgrupperna 50–59 år och 40–49 år minskar sjukfrånvaron (50–59 år 4,5 procent, föregående mätperiod 5,2 procent, 40–49 år 4,9 procent föregående mätperiod 6,3 procent).

Nuvarande och fortsatta insatser för att minska sjukfrånvaron är att arbeta med grundläggande arbetsmiljöfaktorer. Insatser och aktiviteter bygger på förebyggande individuella- och gruppinsatser utifrån social och organisatorisk arbetsmiljö. Medarbetarnas involvering i arbetsmiljöarbetet samt delaktighet i vad som behöver förbättras och förtydligas är en viktig faktor för att bygga förutsättningar för ett hälsosamt och hållbart arbetsklimat. Att involvera företagshälsovården utifrån tidiga och förebyggande insatser är också en viktig faktor.

➤ Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Attraktiv arbetsplats

Personalrörlighet

1,2% 1,3%

Chefstäthet

24 25

Frånvaro

45,1% 48,3%

KPI Personalrörlighet

Uppgiften som visas i ovan KPI för personalrörlighet avser juli månad isolerat, vilket inte i sig kan analyseras djupare. I KPI personalrörlighet omfattas intern rörlighet inom Region Skåne, extern rörlighet samt pensionsavgång. Personalrörligheten sett till helåret 2022 uppgick till 15,5 procent vilket kan ställas i relation till 7,4 procent som avser januari – augusti 2023. Utifrån tidigare analyser är det yrkeskategorierna undersköterska, och allmän sjuksköterska som under åren 2021 och 2022 påvisat högst andel rörlighet. Tidigare analys visar att yrkesgrupperna i stor utsträckning är boende i de närliggande kommunerna och rörligheten både intern och extern följer samma mönster.

KPI Chefstäthet

Värdet för chefstäthet inom organisationen är 24, för motsvarande period föregående år var chefstätheten 25. Medianvärdet för andelen medarbetare/chef är för januari - augusti 25 medarbetare, vilket inte är någon skillnad från motsvarande period föregående år. Under våren 2023 har ett antal chefsrekryteringar slutförts utifrån vakanta chefstjänster vilket gör att lasarettet kommer att ha fler ordinarie chefer på plats under årets senare del.

KPI Frånvaro

Det totala värden för frånvaro som inkluderar sjukfrånvaro, vård av sjukt barn, föräldraledighet, flexledighet, kompensationsledighet och jourkompleddighet uppgår för perioden till 45,1 procent som kan jämföras 48,3 procent för motsvarande period föregående år. Andelen sjukfrånvaro för perioden har minskat vilken är den främsta anledning till att den totala andelen frånvaro minskat mellan jämförelseperioderna. I övrigt inga nämnvärda skillnader mellan perioderna.

Stöd och medarbetarutveckling

Lärande och kompetensutveckling är idag en självklarhet genom hela yrkeslivet. En attraktiv arbetsgivare både förväntas och behöver skapa utrymme till lärande i vardagen. Region Skåne ska ge förutsättningar för medarbetare att utvecklas i takt med ett ständigt föränderligt arbetsliv.

- **Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Stöd medarbetarutveckling**

KPI Återhämtning

På lasarettet har gällande regelverk om semesterledighet under huvudsemester kunnat upprätthållas för att säkerställa medarbetarnas behov av återhämtning. Om semesterledighet har flyttats utanför perioden för huvudsemestern föreligger överenskommelse mellan chef-medarbetare i enlighet med Region Skånes åtgärder för sommarperioden. Flyttad semester ska planeras in och läggas ut innan årsskiftet.

KPI Personlrörlighet

Uppgiften som visas i ovan KPI för personlrörlighet avser juli månad isolerat, vilket inte i sig kan analyseras djupare. I KPI personlrörlighet omfattas intern rörlighet inom Region Skåne, extern rörlighet samt pensionsavgång. Personlrörligheten sett till helåret 2022 uppgick till 15,5 procent vilket kan ställas i relation till 7,4 procent som avser januari – augusti 2023. Utifrån tidigare analyser är det yrkeskategorierna undersköterska och allmän sjuksköterska som under åren 2021 och 2022 påvisat högst andel rörlighet. Tidigare analys visar att yrkesgrupperna i stor utsträckning är boende i de närliggande kommunerna och rörligheten både intern och extern följer samma mönster.

Rekrytering av chefer för vakanta chefstjänster förväntas bidra till att personlrörligheten under senare delen av året minskar. Vidare är lasarettets arbete och genomförande av kompetens- och tjänstemodeller, utveckling av rätt vårdnivåer/former samt fokus på kompetensförsärande åtgärder bidragande åtgärder för att minska personlrörligheten.

KPI Närvaro

Andelen närvaro omfattar månadsanställda samt jour/beredskap läkare. Andelen avviker inte från motsvarande period föregående år.

➤ **Kompetensutvecklingsinsatser för sjuksköterskor**

Som en del i kompetensutvecklingen för medarbetare på Lasarettet i Ystad finns två övergripande nätverk, Nätverk för sårbehandling som riktar sig mot sjuksköterskor och undersköterskor samt Nätverk intravenösa infarter som riktar sig mot sjuksköterskor och läkare. Nätverken träffas två gånger per termin.

Syftet med nätverket för intravenösa infarter är att öka kunskapen hos medarbetare gällande intravenösa infarter och därmed säkerställa att rätt infart väljs till rätt patient vid rätt tillfälle samt stärka patientsäkerheten inom området. Som deltagare i nätverket ingår det att fortlöpande sprida kunskap från nätverket och informera och utbilda medarbetare och chefer i kompetenshöjande syfte. Nätverket initierar och genomför också kompetenshöjande utbildningsinsatser gällande specifika områden som rör intravenösa infarter. Exempelvis anordnades en lasarettsovergripande utbildningsdag under våren som gav medarbetare fördjupad kunskap inom infektionsprevention och förebyggande av komplikationer, specifikt gällande PVK och PICC-line. Denna utbildningsdag kommer även anordnas under hösten 2023.

Nätverket för sårbehandling arbetar på motsvarande sätt med syfte att öka kompetensen gällande olika sår diagnoser och sårbehandling samt kunskapsspridning av ny evidens gällande behandlingsmetoder och förbandsmaterial. Inom nätverket finns även en sårkonsultgrupp som enheterna kan kontakta för konsultation vid svårsläkta sår. I sårkonsultrollen ingår utbildning för medarbetare angående sårbehandling, bedömning av sår samt rekommendation till behandling.

Efter nätverksträffarna presenterar respektive representant en powerpointpresentation på sin enhet för att ytterligare sprida kunskapen till övriga medarbetare på enheten.

Lasarettet i Ystad inledde hösten 2022 ett omfattande förändringsarbete med utgångspunkt i Magnetmodellens 14 dragningskrafter som ett evidensbaserat ramverk. En av dragningskrafterna innefattar personcentrerad vård och i magnetavdelningarnas GAP-analyser har samtliga enheter identifierat ett behov av ökad kunskap och stöd i sitt arbete mot en mer personcentrerad vård. Som en del i kompetensutveckling för medarbetare har därför Minnesmottagningen på Lasarettet i Ystad som innehar specifik kompetens gällande personcentrerad vård, fått i uppdrag att utifrån respektive enhets behov, öka kunskapen inom personcentrerad vård med fokus på utbildningsinsatser som riktar sig till teamet runt patienten. Detta uppdrag startar upp under hösten 2023.

För yrkesgruppen sjuksköterskor har lasarettet regional tilldelning och ekonomisk ersättning för tio heltidstjänster per år för vidareutbildning till specialistsjuksköterska och barnmorska. Under våren 2023 har 13 medarbetare möjliggjorts vidareutbildningen genom utbildningslön. Platserna för sjuksköterskor är attraktiva och tillsätts i huvudsak med befintligt anställda medarbetare. Lasarettet fortsätter att särskilt prioritera platser för specialistutbildningar inom anestesi, operation, intensivvård samt även utbildningen till barnmorska.

Specialistinriktningar inom andra områden såsom akutsjukvård, barnsjuksköterska, vård av äldre samt kirurgi och hjärtsjukvård är inriktningar som också behöver beaktas och kontinuerligt tillgodose för lasarettets samlade uppdrag och framtid.

Utbildning	Antal sjuksköterskor med utbildningslön på LiY VT2023
Anestesisjukvård	2
Operationssjukvård	1
Intensivvård	2
Barnmorskeprogrammet	2
Akutsjukvård	2
Hjärtsjukvård	1
Kirurgisk vård	1
Vård av äldre	1
Hälso- och sjukvård för barn och ungdomar	1

Antal sjuksköterskor med utbildningslön VT2023 specificerat utifrån utbildninga.

➤ **Kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor/skötare med flera**

Specifikt för yrkesgruppen undersköterskor har lasarettet fastställt det kliniska basprogrammet som en ordinarie del av introduktionen. Programmet består av sju moduler där innehållet bygger på både föreläsningar och praktiska övningar. Under året belyses även Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor. Varje modul inbegrips av två utbildningstillfällen som speglar varandra för att fler deltagare ska erhålla en plats. Efterfrågan är stor och programmet har i början av året utökats med 10 platser, totalt erbjuds nu 40 platser. Aktiva deltagare i programmet är 42 st. I samtliga utvärderingar angav deltagarna att utbildningstillfällena i sin helhet var mycket bra utifrån hög kvalitet och relevant innehåll. Flertalet anger att insatsen stärkt dem utifrån den kliniska rollen och att de fått ökad förståelse för teamets roll och påverkan utifrån det gemensamma kliniska arbetet.

Kompetensutvecklande insatser för läkare kan särskilt nämnas utbildning i traumateam för att säkerställa rätt omhändertagande för kritiskt sjuka patienter. Utbildningen fokuserar på Crew Resource Management (CRM), ett koncept känt ursprungligen från flyg- och rymdindustrin. CRM siktar på att optimera teamets prestation genom att minska effekten av mänskliga fel via användande av alla tillgängliga resurser, såväl människor som utrustning och information. Utbildningen leds av det lokala traumateamet på lasarettet och genomförs tre till fyra gånger per år. Ett traumateam består av undersökande läkare (ST-läkare inom kirurgi/akutsjukvård), akutklinikens sjuksköterska och undersköterska, anestesiläkare, anesthesi- och IVA-sjuksköterska, ortoped och teamledare, som är specialistläkare inom kirurgi eller akutsjukvård. Utbildningarna syftar också till att diskutera lokala rutiner och avvikelser, samt generellt förbättra samarbetet mellan de olika involverade specialiteterna.

Teambaserade kompetensinsatser genomförs i det dagliga arbete, teamet kring patienten kan snabbt samlas för genomgång och lärande och ett exempel är teamutbildning inom strokevård. Enheten för rehabilitering har genomfört utbildningsinsatser i samarbete med kommun och primärvård i närområdet vilket är uppskattat av alla parter.

Använd kompetensen rätt

Lasarettet har sedan 2022 breddinfört servicemedarbetare i Regionservice regi, vilket är den främsta förändringen avseende uppgiftsväxling som genomförts på lasarettet.

Servicemedarbetares arbetsuppgifter och ansvar har främst växlats från yrkesgruppen undersköterskor. Den främsta vinsten är att undersköterskor får mer tid till kvalificerat patientnära arbete och servicemedarbetare får ansvara för arbetsuppgifter som inte kräver vårdutbildning.

Andra framgångsrika uppgiftsväxlingar är exempelvis basenkologi i hemmet, där patienterna omhändertas i sitt hem i stället för på lasarettet, dagmedicinska tider vilken förflyttar patientarbetet från akutmottagningen till öppenvården samt arbetsterapeutkompetens på akutmottagningen som möjliggör kvalificerat stöd och kompetens till patienterna vid första kontakt med sjukvården.

➤ **Oberoende av inhyrning från bemanningsföretag**

För perioden januari tom augusti uppgår andelen inhyrd personal till 6,8 procent av den totala personalkostnaden. Motsvarande andel för motsvarande period föregående år var 3,7 procent. Kostnaden för 2023 är totalt 33,9 miljoner kronor (kostnad för läkare 9 miljoner kronor, sjuksköterskor 23,2 miljoner kronor, övriga kategorier 1,7 miljoner kronor).

Lasarettet har ett fortsatt behov av att hyra in sjuksköterskor till medicinavdelningen, akutmottagningarna barn- och ungdom och vuxen. Inom specialistenheterna finns fortsatt behov av specialistsjuksköterskor till anestesi, operation och IVA. Fram till och med mars månad 2023 utgjorde hyrsjuksköterskor på medicinavdelningen cirka en tredjedel av bemanningen. Därefter har andelen vårdplatser reducerats utifrån andelen ordinarie sjuksköterskor och till viss del har bemanningen utgjorts av hyrsjuksköterskor. Avdelningen håller löpande på att rekrytera ordinarie sjuksköterskor.

Läkarbemanningen bedöms i huvudsak vara i balans. Fortsatt behov av inhyrning finns inom verksamheterna pediatrik och urologi. För att begränsa marknaden för bemanningsbolagen följer Lasarettet i Ystad de åtgärder och insatser som arbetsgivaren beslutat om.

Huvudinriktningen är att Region Skåne som arbetsgivare i huvudsak ska vara oberoende av inhyrd personal från början av 2024. Beslutet är positivt och gynnar både medarbetare och patienter långsiktigt. Arbetsgivaren vill och arbetar för att öka andelen egna anställda genom att bl.a. se över anställningsvillkor och ersättningar för egna medarbetare.

➤ **Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Använd kompetensen rätt**

KPI: erna motsvarar ovan redovisade uppgifter. Se avsnitt *Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Stöd medarbetarutveckling och Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Attraktiv arbetsplats.*

5. Övergripande mål: Långsiktigt stark ekonomi

Resultatmål och prognos

Utmaningen inför 2023 uppskattades vid årets ingång till -155,3 miljoner kronor. Sjukhusstyrelse Ystad uppvisar ett resultat efter augusti på -126,2 miljoner kronor och en avvikelse mot budget på -132,5 miljoner kronor.

Största avvikelsen på intäktssidan är intäkterna för incitamentsmodellen operation som är 10,9 miljoner kronor lägre än budgeterat. Intäkten enligt incitamentsmodellen operation baseras på verkligt utfall i januari-juli medan augusti månad är uppskattad enligt budget. Budgeten för incitamentsmodellen är periodiserad efter utfallet 2021/2022. En del av differensen beror på att lasarettet under januari-juli 2022 gjorde fem trakeostomier, som är värda 1 miljon kronor styck. Under 2023 har det hittills gjorts en trakeostomi. Totalt gjordes det sex trakeostomier under jämförelseperioden (budget).

Övriga större avvikelser på intäktssidan är intäkterna för patientavgifter, såld vård till patienter utanför Skåne samt asylintäkter som sammantaget är 1,7 miljon kronor högre än budget och 2,5 miljoner högre än motsvarande period 2022. Kostnaderna för sÄrläkemedel är 1,2 miljoner kronor lägre än budgeterat varför även ersättningen för dessa är 1,2 miljoner kronor lägre än budget.

Förutom Lasarettet i Ystads definierade utmaning på -103,5 miljoner kronor efter augusti är de större avvikelserna på kostnadssidan kopplat till personalkostnader. Svårigheterna att rekrytera personal ger en positiv avvikelse mot budget på 17,5 miljoner kronor för anställd personal. Rekryteringsläget leder också till dyra lösningar såsom inhyrd personal och övertid. Totalt är kostnaden för externt inhyrd personal 32,2 miljoner kronor, vilket är 14,7 miljoner kronor mer än samma period 2022. Störst är ökningen för externt inhyrda sjuksköterskor som ökat med 12,4 miljoner kronor.

Kostnaden för övertid under januari-augusti uppgår till 23,2 miljoner kronor vilket är 1,3 miljoner kronor högre än 2022. Ökningen av antalet samordnade patienter innebär också en ökning av kostnaderna. Under januari-augusti är samordningskostnaderna 6,4 miljoner kronor. Detta är 5,9 miljoner kronor mer än budgeterat och 3,6 miljoner kronor mer än motsvarande period 2022. I läkemedelskostnaderna ingår kostnader för Octagam som getts till SUS-patienter vid Lasarettet i Ystads dagmedicinska behandlingsenhet med 1,5 miljoner kronor. Dessa kostnader kommer att faktureras SUS.

Kostnadsutvecklingen kan brytas ner på följande poster:

Bruttokostnadsutveckling	Kostnadsutveckling (mkr)	Kostnadsutveckling (%)	Andel av kostnadsutveckling (%)
Lönekostnader	25,8	5,4%	3,2%
Inhyrd personal, extern	16,2	90,9%	2,0%
Serviceförvaltningarna	15,1	12,3%	1,8%
Läkemedel	5,2	7,7%	0,6%
Samordningspatienter	3,6	128,1%	0,4%
Övriga kostnader	2,5	1,9%	0,3%
Totalt	68,4	8,4%	8,4%

Ökningen av läkemedelskostnaderna beror framför allt på ökade kostnader för monoklonala antikroppar kopplat till cytostatikaenheten. I kostnaden ingår även Octagam för 1,5 miljoner enligt ovan.

➤ Prognos

Efter augusti har bedömningen av helårsprognosen försämrats med 20 miljoner kronor till -200 miljoner kronor. Orsakerna till försämringen är lägre intäkter kopplat till incitamentsmodellen OP – 10 miljoner kronor, kostnader för samordningspatienter -1 miljon kronor samt högre löneökningar och lönekostnader kopplat till införandet av kompetens- och tjänstemodell (Core Curriculum) inom operation och anestesi, sammantaget -5 miljoner kronor. Under hösten kommer Lasarettet i Ystad att reducera operationskapaciteten med en operationssal under veckorna 40–48. Satsningen på höjda löner för operationssjuksköterskor och anestesisjuksköterskor antas leda till ökad attraktionskraft för Lasarettet i Ystad. Detta i sin tur antas leda till ökad operationskapacitet och därmed förhoppningsvis, både högre intäkter för incitamentsmodellen OP och lägre kostnader för samordnade patienter.

Prognosen är fortsatt osäker utifrån att det är ovisst vilken kapacitet Lasarettet i Ystad kan vidmakthålla. Framför allt gäller detta medicinpatienter men även inom kirurgi och IVA finns det risk för att antalet vårdplatser behöver reduceras. Detta är helt kopplat till svårigheterna att rekrytera personal. Därutöver saknas personal inom operation och anestesi.

Månadskostnaden för inhyrda sjuksköterskor förväntas sjunka under hösten dels på grund av att de förhöjda timpriserna på akuten, anestesi och IVA upphör 31 augusti dels på grund av den beslutade nertrappningen av hyrsjuksköterskor från 1 oktober, vilket även påverkar andra verksamheter på lasarettet.

Prognosen bygger på att nuvarande antal öppna vårdplatser är öppna året ut. Prognosen tar endast hänsyn till åtgärder i åtgärdsplanen som är genomförda.

➤ **Resultat**

Resultaträkning (mkr)	Utfall	Budget	Diff Utf-Bud	Prognos	Budget	Diff bud-prog
	2301-08	2301-08	2301-08	Helår	Helår	Helår
Regionbidrag	538,3	538,3	0,0	807,4	807,4	0,0
Patientavgifter	10,6	10,5	0,1	15,7	15,7	0,0
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	76,3	75,7	0,6	113,6	113,6	0,0
Övriga intäkter och bidrag inkl. statsbidrag	136,4	148,3	-11,9	204,6	226,6	-22,0
Verksamhetens intäkter	761,6	772,8	-11,2	1 141,3	1 163,3	-22,0
Personalkostnader	-507,9	-525,4	17,5	-779,4	-801,4	22,0
Kostnader för inhyrd personal	-37,9	-7,3	-30,6	-46,9	-10,9	-36,0
Köp av verksamhet, material och tjänster	-148,8	-142,9	-5,8	-223,8	-214,8	-9,0
Läkemedel	-71,9	-68,7	-3,2	-103,1	-103,1	0,0
Övriga kostnader och bidrag	-116,2	-16,4	-99,9	-179,6	-24,6	-155,0
Verksamhetens kostnader	-882,6	-760,7	121,9	-1 332,8	-1 154,8	-178,0
Kapitalkostnader	-5,1	-5,7	0,6	-8,6	-8,6	0,0
Resultat	-126,1	6,4	-132,5	-200,0	0,0	-200,0

➤ **Åtgärder för en ekonomi i balans**

Inför 2023 identifierades kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder motsvarande 36,6 miljoner kronor inom verksamheten för att förbättra resultatet 2023. I huvudsak omfattar åtgärderna reducerade personalkostnader eller ökade intäkter utifrån incitamentsmodellen för operation. Största åtgärden inom personalområdet handlar om att hantera den ökade kostnaden för införandet av servicemedarbetare motsvarande 17,5 miljoner kronor. Utifrån nuvarande bemanningssituation skulle vakanserna i verksamheten finansiera kostnaden för servicemedarbetarna men den ekonomiska effekten uteblir till följd av höga kostnader för inhyrd personal och övriga dyra bemanningslösningar. Övriga åtgärder inom personalområdet handlar om att sänka kostnader för hyrläkare och att minska kostnaderna för dyra bemanningslösningar med sammanlagt 6,6 miljoner kronor. Utifrån utmaningarna som lasarettet befinner sig i har dessa kostnader hitintills inte kunnat minskas.

Tjänsteköpet från SUS antas minska med 3 miljoner kronor men avtalet är inte klart så ingen effekt av detta är medräknad i augusti.

Åtgärderna för att öka intäkterna utifrån incitamentsmodellen operation uppgår till 9,5 miljoner kronor. Utifrån skäl beskrivna ovan når lasarettet inte upp till den budgeterade nivån för incitamentsmodellen totalt. Åtgärderna att öka antalet höftoperationer, benign gynekologi operationer samt öron-näsa halspatienter från SUS har dock ökat intäkterna med 3,1 miljoner kronor.

	Effekt på årsbasis	Effekt efter augusti
Minskad sjuklön, övertid etc.	4,8	0
Minskade kostnader inhyrda läkare	1,8	0
Egen personal/ servicemedarbetare	17,5	0
Tjänsteköp SUS	3	Avtal ej klart
Remisser ÖNH	1	0,2
Incitamentsmodell operation	8,5	3,1
Totalt:	36,6	3,3

Investeringar

Byggnadsinvesteringar/externa förhyrningar

Lasarettet i Ystad har en lokal pott för byggnadsinvesteringar som uppgår till 9 miljoner kronor för år 2023. Under året har hela potten fördelats ut till fyra byggprojekt varav det i särklass största är administrativa lokaler som ska byggas om till cytotastikamottagning.

Under året har tidigare beställda projekt startats upp:

- Ytskiktsrenovering UVA
- Fler toaletter på förlossningen
- Övervakningsrum på Hjärtavdelningen
- Platsbyte mellan avdelning 1 och Medicinavdelningen

Lasarettet har under 2023 lyft fram behov av tre större byggprojekt:

- Ombyggnation på plan 10 (entréplanet) i huvudbyggnaden till en gemensam barn- och vuxenakutmottagning. Här ingår även att flytta upp (icke akuta) mottagningar från plan 10 till plan 13. Regionstyrelsen gav i våras beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för en ombyggnation av akutmottagningarna i Ystad och har avsatt 2 miljoner kronor under 2022 för de tidiga skedena i arbetet. Då det fattats beslut om att stänga centralköket i Ystad undersöker Region Skåne vilka möjligheter detta kan innebära för lasarettets långsiktiga utvecklingsplan.
- Ombyggnation av central-op med bland annat uppdukningsrum som kortar ner bytestiden mellan operationer. Detta behov är fortfarande aktuellt och utreds koncernövergripande.
- Ombyggnation av förlossningens lokaler vilket inkluderar etablering av en ny operationssal för kejsarsnitt i anslutning till förlossningen. Detta behov är fortfarande aktuellt och utreds koncernövergripande.

Utrustningsinvesteringar

Lasarettet i Ystad har en lokal pott för utrustningsinvesteringar som uppgår till 20 miljoner kronor för år 2023. Under året har 19 miljoner kronor fördelats till tretton projekt. De största

projekteten avser utbyte av operationsborden, utbyte av dialysapparaterna, utbyte av endoskopiutrustningen samt nyinvestering i patientövervakningsutrustning.

Utöver utrustningsinvesteringarna som hanteras inom ramen för lokal pott har lasarettet även fått regionala anslag till att investera i utbyte av all befintlig patientövervakningsutrustning och läkemedelsautomat under 2023.

Produktion

Somatik	Period jan-juli 2022	Period jan-juli 2023	Avvikelse antal 23–22	Avvikelse % 23/22
Sluten vård (antal)				
Vårdtillfällen (avslutade sjukhusvårdtillfällen)	5 058	4 598	-460	-9%
Vård dagar (periodiserade)	20 828	18 278	-2 550	-12%
Unika individer	4 166	3 805	-361	-9%
Öppen vård (antal)				
Kvalificerade distanskontakter	9 399	8 891	-508	-5%
Besök	65 169	64 899	-270	0%
varav läkarbesök	43 630	44 256	626	1%
varav övriga vårdgivare	21 539	20 643	-896	-4%
därav vaccinationer	5 719	23	-5 696	-100%
Unika individer	35 011	30 955	-4 056	-12%
Operationer (antal)				
Totalt antal operationer	3 009	3 063	54	2%
-Slutenvårdsoperationer	841	836	-5	-1%
-Öppenvårdsoperationer	2 168	2 227	59	3%
Total somatisk vård (antal)				
Unika individer	36 341	32 090	-4 251	-12%

Lasarettet i Ystad har en mycket ansträngd vårdplatssituation som grundar sig i bristen på sjuksköterskor. Det minskade antalet disponibla vårdplatser har lett till färre vårdtillfällen och därmed färre vård dagar. Medelvårdtiden har dock minskat framför allt för medicinpatienter. En liknande situation finns inom operationsverksamheten där kapaciteten inte är tillräcklig för att möta behovet. Även här beror det i huvudsak på sjuksköterskebrist men även på undermålig ventilation i en av operationssalarna vilket medför att salen inte kan nyttjas. Operationskapaciteten nyttjas först och främst till de patienterna med högst medicinsk prioritering. Under perioden har lasarettet avlastat andra sjukhus vad gäller öron-näsa hals patienter och benign gynekologipatienter.

Exklusive vaccinationer har besöken ökat med 5 426 och antalet unika patienter i öppenvården har ökat med 1 504 patienter jämfört med 2022. Ökningen av antalet besök är en

följd av ett aktivt arbete med personalens scheman samt fördelningen av mottagningsrum för ett så optimalt utnyttjande som möjligt.

Urologin deltar i ett utvecklingsarbete i regi av SKR ”Att leda utveckling för bättre tillgänglighet”, där produktionsplanering är ett verktyg.

Både akuta och elektiva besök ökar. De akuta besöken har ökat på både barn- och vuxenakuten men framför allt i de två mobila teamen. Mobilt team basenkologi startade under hösten 2022 och mobilt team akutsjukvård startade under våren 2023. Förhållandet mellan akuta och elektiva besök är i stort sett oförändrat mellan åren.

I syfte att öka antalet distanskontakter behöver verksamheten göra ett omtag för att se över vilka fysiska besök som kan genomföras som telefon- eller videobesök. Teknisk lösning för videobesök finns och håller på att implementeras på lasarettet.

Uppföljning incitamentsmodell operationer

Bristen på både operations- och anestesisyksköterskor samt problem med ventilationen i en av operationssalarna gör att Lasarettet i Ystad tyvärr inte ser några positiva effekter av incitamentsmodellen operation. Verksamheten arbetar hårt med att utnyttja befintliga operationssalar så effektivt som möjligt. Operationskapaciteten skulle kunna öka om inlämnat äskande angående uppdukningsrum och flytt av snittsal till förlossningen kan realiseras och om ombyggnaden av operationssal 7 åtgärdas enligt plan samt om satsningen på ökade löner för operationssyysköterskor leder till fler anställningar.

Nyckeltal produktion

Bruttokostnad/unika patienter var 2019: 21 836 kr/unik patient och 2023: 24 337 kr/unik patient.

Bruttokostnad/mixpoäng var 2019: 79 455 kr/mixpoäng och 2023: 92 840 kr/mixpoäng.

Båda nyckeltalen ökar, framför allt för att bruttokostnaden ökat med 163 miljoner kronor eller 26 procent mellan åren. Unika patienter har ökat med 467 patienter mellan åren medan mixpoängen minskat med 279 mixpoäng. Mixpoängen inom slutenvården har minskat till följd av färre disponibla vårdplatser medan mixpoängen inom öppenvården ökat. Antagandet att kostnaderna ökat med 2,5 procent årligen under perioden motsvarar 64 miljoner kronor. En annan anledning till kostnadsökningen är kostnaden för dyra bemanningslösningar i form av inhyrd personal, övertid och särskilda ersättningar som ökat med 36 miljoner kronor mellan åren. Kostnaden för serviceförvaltningarna har ökat med 30 miljoner kronor under perioden.

Mixpoäng/använda timmar var 2019: 0,0106 mixpoäng/använd timme och 2023: 0,0099 mixpoäng/använd timme.

Under perioden har mixpoängen inom öppenvården ökat medan mixpoängen inom slutenvården minskat. Totalt har mixpoängen minskat något. Samtidigt har använda timmar ökat. Utifrån nyckeltalet minskar produktiviteten, i alla fall totalt sett.